

Accvsativvs

CO TO TAKIEGO

Accvsativs można nazwać odpowiednikiem polskiego biernika, odpowiada na pytania kogo? co?

LICZBA POJEDYNCZA

I tak ... słowa, które kończą się w mianowniku I.poj na :

- **A** w bierniku będą miały końcówkę - **AM**

np: hora - horam, Roma - Romam, cvlina - cvlinam, sitvla - sitvlam, lorica - loricam itd

Przykładowe zdania :

Ad Romam venite - do Rzymu przybywajcie

Ad cvlinam pergite - do kuchni maszerujcie

Ad mensam ! - do stołu !

Tvnicam date - podajcie tuniki

Sitvlam adportate - przyniescie garnuszek

Ad aqvam ! - do wody !

- **VM** w bierniku będą miały końcówkę - **VM**

np: lignvm - lignvm, pilvm - pilvm, sagvm - sagvm, templvm - templvm itd

Przykładowe zdania :

Ad templvm venite - do świątyni przybywajcie

Ad valetvdinarivm pergite - do szpitala maszerujcie

Ad tentorivm ! - do namiotu !

Ad signvm ! - do znaku !

Pocvlvm date - podajcie kubek

Lignvm adportate - przyniescie drewno opałowe

Signvm adportate - przyniescie signvm

- **VS** w bierniku beda miały koncowke - **VM**

np: gladius - gladium, cacabus - cacabum, balteus - balteum, decanus - decanum, campus - campum itd

Przykładowe zdania :

Ad campum venite - na plac ćwiczebny przybywajcie

Ad decanum Bonum pergite - do decanusa Bonusa pomaszercujcie

Ad Cacaivm ! - do Kakaja !

Gladivm date - podajcie gladiusa

Cacabum adportate - przyniescie gar

- **IS** w bierniku beda miały koncowke - **EM**

np: rvdus - rvdem, svdus - svdem, cratus - cratem, strigilis - strigilem, contubernalis - contubernalem, ignis - ignem, orbis - orbem, corbis - corbem, itd

Przykładowe zdania :

Ad ignem venite - do ognia przybywajcie

Ad contubernalem Bonum pergite - do członka twojego contubernivm Bonusa pomaszercujcie

Ad orbem ! - do koła ! (formacja)

Rvdem date - podajcie rudisa

Ignem adportate - przyniescie ogień

- **V** w bierniku beda miały koncowke -**V**

np: cornu - cornu, gelu - gelu (śnieg), genu - genu (kolano) itd

Przykładowe zdania :

Cornu date - podajcie róg

- **O** w bierniku beda miały koncowke -**ONEM**

np: optio - optionem, ordo - ordinem, umbo - umbonem, tiro - tironem, scorpio - scorpionem, centurio - centurionem, pugio - pugionem, lectio - lectionem, oratio - orationes, calo - calonem itd

Przykładowe zdania :

Ad centvrionem spectate - na centuriona patrzcie się
Ad optionem venite - do optio przybywajcie
Ad tironem Varronem pergite - do tiro Varro pomaszerujcie
Ad ordinem ! - do szeregu !
Pvgionem date - podajcie pugio
Scorpionem adportate - przyniescie skorpiona

- **MEN** w liczbie mnogiej beda miały koncowke - **MEN**

np.: lvmen - lvmen, agmen - agmen, nomen - nomen, tegimen - tegimen, flvmen - flvmen

Przykładowe zdania :

Ad flvmen pergite - do rzeki pomaszerujcie
Ad agmen ! - do kolumny !
Lvmen date - podajcie światło
Tegimen adportate - przynieście pokrowiec na tarcze

Na zakończenie lista słów, które na potrzeby tej lekcji określimy jak posiadające nieregularną formę :

signifer - signiferem
vexilifer - vexiliferem
miles - militem
cornicen - cornicinem

LICZBA MNOGA

I tak ... słowa, które kończą się w mianowniku I. poj na :

- **A** w bierniku I. mnogiej beda miały koncowke - **AS**
(a w mianowniku I. mnogiej beda miały koncowke - AE)

np: lanterna - lanternas, sitvla - sitvlas, tvnica - tvnicas, lorica segmetata - loricas segmentatas itd

Przykładowe zdania :

Tvnicas date - podajcie tuniki
Sitvlas adportate - przyniescie garnuszki

- **VM** w bierniku beda miały koncowke - **A**
(a w mianowniku l.mnogiej beda miały koncowke - A)

np: armvm - arma, lignvm - ligna, pilvm - pila, sagvm - saga, templvm - templa itd

Przykładowe zdania :

Ad arma ! - do zbroji !
Pocvla date - podajcie kubki
Cingvla adportate - przyniescie pasy

- **VS** w bierniku beda miały koncowke - **OS**
(a w mianowniku l.mnogiej beda miały koncowke - I)

np: gladivs - gladius, cacabvs - cacabos, baltevs - balteos, decanvs - decanos, itd

Przykładowe zdania :

Ad decanos abite - do decanusow rozejsc sie
Gladius stringite - wyjmijcie gladiusy
Cacabos adportate - przyniescie gary

- **IS** w bierniku beda miały koncowke - **ES**
(a w mianowniku l.mnogiej beda miały koncowke - ES)

np: rvdīs - rvdēs, svdīs - svdēs, cratis - crates, strigilis - strigiles, contvbernalis - contvbernales, itd

Przykładowe zdania :

Rvdēs date - podajcie rudisy
Crates adportate - przyniescie wiklinowe tarcze cwiczebne

- **V** w bierniku beda miały koncowke - **VA**
(a w mianowniku l.mnogiej beda miały koncowke - VA)

np: cornv - cornva, gelv - gelva (śnieg), genv - genva (kolano) itd

Przykładowe zdania :

Cornva date - podajcie rogi

- **O** w bierniku beda miały koncowke -**ONES**
(a w mianowniku l.mnogiej beda miały koncowke - ONES)

np: optio - optiones, umbo - umbones, tiro - tirones, scorpio - scorpiones, itd

Przykładowe zdania :

Vmbones mvndate - wyczyście umba
Scorpiones adportate - przyniescie skorpiony

- **MEN** w liczbie mnogiej beda miały koncowke - **MINA**
(a w mianowniku l.mnogiej beda miały koncowke - MINA)

np.: lvmen - lvmina, agmen - agmina, nomen - nomina, tegimen - tegimina itd

Przykładowe zdania :

Lvmina date - podajcie światła
Tegimina adportate - przynieście pokrowce na tarcze
Nomina dicite - powiedzcie (swe) imiona

Na zakończenie lista słów, które na potrzeby tej lekcji określimy jak posiadające nieregularna forme
:

signifer - signiferos
vexilifer - vexiliferos
miles - milites
cornicen - cornicines

Revision #2

Created 2026-04-13 12:44:47 UTC by VENATOR

Updated 2026-04-13 20:20:18 UTC by VENATOR